

Program adaptacji dzieci w Poznańskim Zespole Żłobków*

Pójście do żłobka to bardzo duża zmiana w życiu dziecka i jego rodziców.

Dziecko poznaje zupełnie nowe otoczenie, zmienia tryb życia musząc dostosować się do nowego rytmu dnia, poznaje i buduje kontakt z nowymi osobami dorosłymi, staje się członkiem większej grupy społecznej, musi nauczyć się, że jego potrzeby nie są zaspokajane od razu i trzeba poczekać na swoją kolej.

Udział rodziców w procesie adaptacji dziecka w żłobku ma podstawowe znaczenie dla prawidłowego jej przebiegu. Opiekunowie prowadzą proces adaptacji dziecka przy ścisłej współpracy z rodzicami.

Podstawowym celem procesu adaptacji jest umożliwienie dziecku zdobycia zaufania do nowego otoczenia oraz stworzenie więzi z opiekunem przy współpracy z rodzicami.

Adaptacja dziecka do żłobka przebiega w obecności rodziców i jest dostosowana indywidualnie do każdego dziecka.

Adaptacja przebiega stopniowo, by wysiłek związany z poznawaniem nowego otoczenia rozłożyć w czasie.

I. Założenia i zakres programu

1. Adaptacja w żłobku wchodzącym w skład Poznańskiego Zespołu Żłobków to proces, który zwykle trwa ok dwóch tygodni (ale może się różnić pod tym względem w zależności od potrzeb i wcześniejszych doświadczeń dziecka). Proces adaptacji rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia edukacji żłobkowej, natomiast wcześniej realizowane są działania przygotowawcze.
2. Obecność rodzica lub osoby bliskiej dziecku jest niezbędna w procesie adaptacji.
3. Obecność rodzica/osoby bliskiej jest stopniowo skracana, a czas pobytu dziecka stopniowo wydłużany.
4. Harmonogram pracy grupy jest dostosowywany do potrzeb dzieci adaptujących się, poprzez np. ustalenie czasu na pobyty adaptacyjne na początku dnia lub pod koniec, kiedy dzieci jest mniej, a personel może poświęcić więcej uwagi nowym dzieciom.
5. Personel i rodzice troszczą się o minimalizowanie stresu dziecka, poprzez m.in. ograniczenie bodźców wzrokowych i słuchowych, spędzanie czasu na zewnątrz budynku – w naturze.
6. Program dotyczy wszystkich nowoprzyjętych dzieci, niezależnie od wieku.

II. Faza I Przygotowanie dziecka do pójścia do żłobka w domu oraz zapoznanie

Przygotowywanie dziecka do pójścia do żłobka powinno trwać minimum dwa miesiące przed rozpoczęciem adaptacji w placówce, optymalnie trzy miesiące lub dłużej. Przygotowanie dziecka w domu powinno opierać się przede wszystkim na systematyczności w realizacji założonych działań oraz wprowadzanych stopniowo zmian.

1. Przygotowanie dziecka do pójścia do żłobka w domu:

- 1) **Trenowanie rozstań z dzieckiem** i stwarzanie okazji, by dzieckiem zajmował się ktoś inny niż tylko mama i tata. Ważne, by dziecko pozostawało pod opieką w domu lub poza nim z osobami, które zna i którym ufa. Należy pamiętać, by przed rozstaniem spokojnie pożegnać się z dzieckiem i powiedzieć o porze powrotu;
- 2) **Wypracowanie przez rodziców w sobie pozytywnego nastawienia do żłobka**, zaakceptowanie sytuacji pozostawienia malucha pod opieką opiekunki w żłobku;
- 3) **Wprowadzenie dziecka w świat żłobka poprzez opowiadanie o żłobku**, czytanie i oglądanie z nim książeczek o żłobku, **budowanie pozytywnego obrazu żłobka u dziecka**, opowiadanie o tym, że dziecko w żłobku przebywać będzie z ciociami bez mamy i taty. Zapoznanie dziecka z drogą do żłobka;
- 4) **Przyzwyczajanie dziecka do rytmu dnia żłobka** (pory posiłków, snu – zbliżone do harmonogramu dnia żłobkowego). Po starcie żłobkowym należy zachować wdrożony rytm dnia także w weekendy;
- 5) **Rozwijanie samodzielności dziecka**. Im dziecko będzie bardziej samodzielne, tym pewniej będzie czuło się w żłobku.

2. Zapoznanie:

1) Spotkanie informacyjne dla rodziców

Proces adaptacji rozpoczyna się od spotkań informacyjnych dla rodziców prowadzonych przez dyrektora i przyszłych opiekunów. Rodzice zostają zaproszeni na spotkanie w formie przyjętej zwyczajowo w żłobku. Otrzymują także pełną dokumentację związaną z rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka (pakiet dla rodzica). Spotkanie może mieć formę grupową lub odbywać się indywidualnie z poszczególnymi rodzicami lub też przybrać formę mniejszych grup. Na spotkaniu rodzice poznają zasady działania żłobka, przestrzeń żłobka, przyszłe sale dziecka oraz otrzymują informacje w jaki sposób mogą przygotować dziecko do żłobka w domu. Przedstawiony jest również program adaptacji.

Rodzice przed spotkaniem wypełniają „Ankiętę informacyjną o dziecku”** (załącznik nr 1), by przekazać podstawowe informacje o rozwoju i potrzebach dziecka.

Dyrektor żłobka przed rozpoczęciem spotkań z rodzicami ustala dla danego dziecka kluczowego opiekuna. Spotkanie rodziców z kluczowym opiekunem realizowane jest indywidualnie. Na spotkaniu kluczowy opiekun omawia z rodzicami m.in. ankiętę informacyjną o dziecku, zapoznaje rodziców ze specyfiką pracy instytucji, planem dnia, zasadami, ustala indywidualny planu adaptacji oraz jej wstępny harmonogram. Bardzo ważne jest rzetelne wypełnienie ankiety oraz przekazanie opiekunowi wszelkich informacji na temat dziecka (jego stanu zdrowia, przyzwyczajeń, samodzielności, potrzeb, diety).

Ankieta podlega aktualizacji przed rozpoczęciem właściwej adaptacji w żłobku;

2) Poznanie otoczenia żłobka, żłobka, personelu

Rodzice otrzymują w czasie pierwszych spotkań informację o możliwości odwiedzin żłobka wraz z dzieckiem w czasie poprzedzającym właściwą adaptację. Warunkiem ich realizacji jest wcześniejsze telefoniczne lub mailowe zgłoszenie chęci złożenia wizyty. W czasie takich wizyt dzieci poznają przede wszystkim otoczenie żłobka oraz opiekunki/ów. Zajęcia sprzyjają integracji dzieci i rodziców oraz opiekunek/ów. Dzieci przez cały czas trwania odwiedzin są pod opieką rodziców. Odwiedziny nie mogą zakłócać funkcjonowania placówki i naruszać komfortu pobytu dzieci do niej już uczęszczających.

III. Faza II Budowanie zaufania

1. Etap wstępny:

- 1) Przygotowanie emocjonalnej wyprawki.** Rodzice pomagają wybrać dziecku ulubioną przytulankę, ulubioną zabawkę czy pieluszkę, którą zabierze do żłobka;
- 2) Wyprawka i stałe miejsce na rzeczy dziecka.** Rodzice otrzymują informację o szafce dla dziecka w szatni. Opiekun wraz z rodzicem pokazuje to miejsce dziecku. W szafce umieszczone zostają rzeczy przyniesione w ramach wyprawki.

2. Adaptacja właściwa

W tym czasie następuje stopniowe wprowadzenie dziecka w życie grupy w obecności rodzica lub innej bliskiej osoby np. babci. Dziecko w towarzystwie bliskiej mu osoby nawiązuje kontakt z opiekunką/em, opiekun/ka stopniowo przejmuje opiekę nad dzieckiem, przeprowadza pierwsze rozstania, stopniowo wydłuża samodzielny czas pobytu dziecka w żłobku. Każde dziecko ma wyznaczoną główną/ego opiekunkę/a, która/y będzie prowadził/a proces adaptacji.

Wyznaczona/y spośród personelu kluczowa opiekunka/opiekun kieruje ku nowemu dziecku szczególną uwagę, stara się nawiązać z nim bliski, ciepły kontakt. Często zwraca się do dziecka po imieniu, wyjaśnia co się będzie działo, zapewnia o swojej obecności i pomocy. Opiekun/ka respektuje potrzeby zachowania dystansu przez dziecko, obserwowania z boku, nie zmusza do uczestnictwa w zabawach, jeśli dziecko nie jest na to gotowe. Daje czas na oswojenie się z nowym miejscem.

Personel proponuje atrakcyjne zabawy, np. lepienie z ciastoliny, budowanie zjeżdżalni dla samochodów, konstruowanie wieży z dużych klocków, tory przeszkód dla dzieci (tunele, przeszkody, bujaki), przelewanie i przesypywanie w kąciku sensorycznym (stół lub miska z wodą na tarasie) oraz zabawy, które dziecko lubi (rozmowa/ankieta w I fazie adaptacji).

W razie trudności dziecka (płacz, lęk, wycofanie) opiekun/ka reaguje ze spokojem, zrozumieniem. Oferuje pocieszenie, wsparcie, ale nie zmusza na siłę do niczego. Jeśli dziecko wybiera rodzica/osobę bliską, opiekunka nie interweniuje i nie staje pomiędzy dzieckiem a rodzicem/osobą bliską.

Rodzic przez pierwsze trzy dni towarzyszy dziecku w placówce. W tym czasie opiekunka/opiekun poświęca czas wyłącznie dziecku, stopniowo nawiązując z nim kontakt oraz przejmuje od rodzica

opiekę. Rodzic jest przy dziecku, dodaje mu odwagi, jednak w zabawie jest raczej pasywny. Dziecko poznaje otoczenie oraz opiekunkę/opiekuna, która/y prowadzi proces adaptacji. Rodzice wraz z dziećmi wcześniej umawiani są na określone godziny (harmonogram adaptacji). Liczba rodziców z dziećmi powinna być ograniczona w danym przedziale czasowym.

Czwartego dnia opiekun przeprowadza na krótki czas rozstanie dziecka z rodzicem. Rodzic żegna się z dzieckiem w obecności głównego opiekuna i wychodzi na korytarz. Bardzo ważne jest pożegnanie z dzieckiem z zastosowaniem znanych dziecku rytuałów, np. przytulenie, machanie bez przedłużania tego momentu. Rodzic powinien powiedzieć dziecku, kiedy wróci. Pierwsze rozstanie powinno być krótkie, aby dziecko mogło przeżyć sukces.

Piątego dnia dziecko będzie przebywać w małej grupie przez około dwie godziny. Jeżeli poprzedniego dnia dziecko dobrze zareagowało na rozstanie (potrafiło się czymś zająć, nie rozpaczało, w chwili przykrości opiekunka/opiekun była/był w stanie je pocieszyć), czas rozstania jest wydłużony. Jednakże rodzice wówczas przebywają w żłobku.

W zależności od reakcji dziecka na rozstanie, opiekunka/opiekun w ustaleniu z rodzicem podejmuje decyzję o przebiegu dalszej adaptacji. Jeżeli dziecko w czasie pierwszego rozstania: potrafiło się czymś zająć, nie rozpaczało, w chwili przykrości opiekun był w stanie je pocieszyć, to wskazówka, że rodzic może w następnych dniach wychodzić na dłużej np. 2, 3 h.

Określenie, iż rodzic towarzyszy dziecku przez pierwsze trzy dni, a czwartego dnia podejmowana jest próba pierwszego samodzielnego pobytu jest jedynie orientacyjne, czas towarzyszenia przez rodzica dziecku oraz podejmowanie prób samodzielnego pobytu zależy od indywidualnych ustaleń pomiędzy rodzicem i opiekunką/opiekunem.

Jeśli dziecko po założonym okresie adaptacji (po dwóch tygodniach) nadal ma duże trudności adaptacyjne, opiekunka/opiekun konsultuje sytuację z rodzicami i osobą kierującą instytucją. Wspólnie z rodzicami mogą zdecydować o dalszej obecności rodzica/osoby bliskiej, modyfikacji planu adaptacji.

Adaptacja dzieci nowo przyjętych nie może zakłócać organizacji dnia dzieci uczęszczających już do żłobka.

IV. Faza III Powierzenie

Zakończenie okresu adaptacji następuje, gdy dziecko względnie swobodnie funkcjonuje w grupie, chętnie uczestniczy w zabawach, rozstaje się z rodzicami bez większego stresu. Udaną adaptację charakteryzują m.in. następujące oznaki:

- 1) Dziecko rozpoznaje opiekunki/opiekunów, pozytywnie na nie/nich reaguje;
- 2) Dziecko odchodzi od rodzica i bawi się bez jego udziału;
- 3) Dziecko akceptuje pocieszenie od opiekunek/opiekunów;
- 4) Dziecko po wyjściu rodzica, nawet jeśli się zasmuci lub wykaże inne negatywne emocje, potrafi się uspokoić w towarzystwie opiekunki/opiekuna;
- 5) Dziecko rozpoznaje elementy rutyny w żłobku – odkładanie butów i kurtki na miejsce, mycie rąk przed posiłkiem, siadanie do posiłku itp.;
- 6) Dziecko włącza się w zabawy inicjowane przez opiekunkę/opiekuna i/lub inne dzieci;
- 7) Dziecko samo sięga po ulubione zabawki;

- 8) Dziecko jest w stanie pójść na drzemkę podczas pobytu w żłobku;
- 9) Dziecko uczestniczy w posiłkach.

Na zakończenie adaptacji opiekunka/opiekun podsumowuje przebieg procesu adaptacji z rodzicami dziecka, przekazuje swoje obserwacje, wnioski, ewentualne rekomendacje do dalszej pracy.

V. Zadania rodziców w czasie adaptacji

- 1) Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dziecku przez obecność, uważne (nienadmierne) towarzyszenie dziecku;
- 2) Przekazanie szczegółowych informacji o dziecku, jego przyzwyczajeniach, preferencjach
- 3) Zapewnianie dziecku ulubionych zabawek, przedmiotów z domu dla poczucia bezpieczeństwa (jeśli tego potrzebuje).
- 4) Rodzic ma obowiązek uprzedzenia dziecka o swoim wyjściu;
- 5) Stwarzanie dziecku okazji na stopniowe wchodzenie w zabawy z innymi dziećmi (np. przez siedzenie w jednym określonym miejscu co skłania dziecko do podejmowania prób włączania się w interesujące je zabawy);
- 6) Współpraca z personelem i stosowanie się do wskazówek dotyczących miejsca pobytu i zakresu aktywności. Stosowanie się do ustalonych reguł obecności w grupie, codzienne rozmowy z opiekunkami, wymiana spostrzeżeń, uwag;
- 7) Stopniowe skracanie pobytu rodzica (lub osoby bliskiej dziecku) i wydłużanie czasu pobytu dziecka, zgodnie z ustalonym planem;
- 8) Omawianie z personelem postępów w adaptacji dziecka w czasie wyznaczonym na rozmowy przez personel
- 9) Wsparcie dziecka w domu:
 - okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka związanych z adaptacją;
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, dodatkowa czułość;
 - cierpliwość, niewyręczanie dziecka w sytuacjach, z którymi może poradzić sobie samo.

VI. Zadania personelu

1. Nawiązanie kontaktu z rodzicami jeszcze przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do instytucji:
 - 1) Przeprowadzenie wywiadu na temat dziecka, jego przyzwyczajzeń, preferencji, ewentualnych obaw;
 - 2) Zapoznanie rodziców ze specyfiką pracy instytucji, planem dnia, zasadami;
 - 3) Ustalenie indywidualnego planu adaptacji (np. stopniowe wydłużanie pobytu dziecka, obowiązkowa obecność rodzica lub innej bliskiej dziecku osoby dorosłej).
2. Stworzenie dziecku bezpiecznych i przyjaznych warunków w pierwszych dniach pobytu:
 - 1) Wyznaczenie stałych kluczowych opiekunów – dyrektor żłobka;
 - 2) Indywidualne podejście, dostosowane do temperamentu i potrzeb dziecka (np. więcej przytulania, pozwalanie na obserwację z boku);
 - 3) Okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka, cierpliwość;

- 4) Pomoc w nawiązaniu relacji z innymi dziećmi, włączenie do wspólnych zabaw, gdy dziecko jest na to gotowe.
3. Ścisła współpraca z rodzicami w czasie adaptacji:
 - 1) Ustalenie z rodzicami zasad i harmonogramu obecności osób bliskich dziecku w pierwszym okresie adaptacji;
 - 2) Codzienna, szczegółowa wymiana informacji o samopoczuciu, zachowaniu dziecka;
 - 3) Wspólne ustalanie ewentualnych modyfikacji planu adaptacji;
 - 4) udzielanie wsparcia rodzicom, szczególnie w przypadku trudności.
4. Obserwacja dziecka i ocena przebiegu procesu adaptacji:
 - 1) Monitorowanie samopoczucia, zachowania, postępów dziecka;
 - 2) Identyfikowanie ewentualnych obszarów wymagających dodatkowego wsparcia;
 - 3) Dokumentowanie przebiegu adaptacji***, wyciąganie wniosków na przyszłość.

VII. Narzędzia wykorzystywane w czasie adaptacji:

- Ankieta informacyjna o dziecku
- Zdjęcia rodziny lub książeczki rodzinne
- Obiekty zastępcze i ulubione zabawki
- Własna szafka, pudełko oznaczone zdjęciem dziecka,
- Rytm dnia w grupie w formie obrazkowej lub zdjęciowej
- Symbole graficzne w przestrzeni ułatwiające dzieciom orientację – np. stółki.

Kluczem procesu adaptacji jest stworzenie warunków, w których dziecko będzie czuło się bezpiecznie, zbuduje pozytywne relacje z opiekunami i rówieśnikami, a jednocześnie będzie mogło rozwijać swoją samodzielność i pewność siebie.

Dyrektor
Poznańskiego Zespołu Żłobków
Sławia Kłuska

*Program opracowany na podstawie:

1. „Wsparcie na starcie. Jak przygotować dziecko do żłobka i wspierać je w pierwszych dniach? autorstwa Instytutu Małego Dziecka im. Astrid Lindgren.
2. „Małe dzieci warte poznania” autorstwa Instytutu Małego Dziecka im. Astrid Lindgren.
3. Standardy niezbędne opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3. Poradnik do Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.

** Załącznik nr 1 – Ankieta opracowana przez Instytut Małego Dziecka im. Astrid Lindgren z uwzględnieniem zmian.

*** Załącznik nr 2 – Tabela adaptacji – opiekunka/opiekun wypełnia codziennie aż do zakończenia procesu adaptacji dla każdego dziecka

ANKIETA INFORMACYJNA

Szanowni Państwo niniejsza ankieta ma na celu zebranie informacji o przyzwyczajeniach dziecka dotyczących odpoczynku, higieny, posiłków, codziennych rozstań, ulubionych aktywności. Stanowi również informację o etapie rozwoju dziecka w danym obszarze. Rzetelne wypełnienie pozwoli na dostosowanie procesu opiekuńczo-edukacyjnego do potrzeb Państwa dziecka, wsparcie jego rozwoju oraz ułatwi proces adaptacji.

1. Imię i nazwisko dziecka:

.....

2. Data urodzenia dziecka:

.....

3. Odpoczynek.

- 1) Jak wygląda aktualny przebieg snu u dziecka (ile godzin śpi w nocy i w jakich godzinach, ile razy śpi w ciągu dnia i w jakich godzinach?).

.....
.....

- 2) Jak przejawia się zmęczenie dziecka – czy jest senne, wyciszone, czy bardziej niespokojne, pobudzone?

.....
.....

- 3) Jaki rytuał towarzyszy zasypianiu dziecka? (kto usypia, gdzie zasypia – łóżeczko, wózek, czy dziecko jest noszone, bujane, czy samo zasypia, czy podawany jest smoczek, butelka, przytulanka, pieluszka).

.....
.....

- 4) Jakie sposoby są stosowane przy relaksowaniu dziecka w ciągu dnia? (czytanie, oglądanie tv, słuchanie muzyki, bajek, bujanie w wózku, smoczek, butelka).

.....
.....

4. Posiłki.

1) W jaki sposób dziecko spożywa posiłki? (np. czy jest karmione przez opiekuna, uczy się samodzielnie jeść, samodzielnie je np. łyżką, je samodzielnie rękoma).

.....
.....

2) W jaki sposób dziecko pije napoje? (np. karmi opiekun, samo z butelki, z kubka z niekapkiem, z kubka 360°, z kubka zwykłego).

.....
.....

3) Jakie są nawyki żywieniowe dziecka:

a) o jakich porach spożywa posiłki i jakiego typu są posiłki (np. mieszanki mleczne, karmienie piersią, gotowe posiłki w słoiczkach, posiłki przygotowane w domu).

.....
.....

b) jakie są ulubione potrawy dziecka:

.....
.....

c) jakich potraw dziecko nie lubi:

.....
.....

d) jakie konsystencje, faktury posiłków dziecko preferuje, a jakich nie chce spożywać?

.....
.....

e) czy dziecko spożywa posiłki chętnie, czy jest raczej „niejadkiem”?

.....
.....

f) czy dziecko je w specjalnie dla niego wyznaczonych porach czy spożywa posiłki razem z rodziną?

.....
.....

g) Na jakie produkty dziecko jest uczulone:

.....
.....

- h) czy dziecko ma jakieś szczególne wymagania żywieniowe (np. dieta bezglutenowa, bezmleczna):

.....

.....

- i) jakie nawyki żywieniowe dziecka mogą zagrażać zapewnieniu dziecku właściwych składników odżywczych oraz odpowiedniej liczby kalorii? Jakie działania zostały podjęte celem zmiany nawyków?

.....

.....

5. Czynności opiekuńcze.

- 1) Co wykonują opiekunowie, co dziecko samo, ale przy wsparciu opiekunów, a co dziecko wykonuje całkiem samodzielnie?

.....

.....

- 2) Na jakim etapie w ubieraniu się i rozbieraniu jest dziecko? (np. dziecko potrafi samo zdjąć rajstopki, skarpetki, ale ubiera opiekun).

.....

.....

- 3) Na jakim etapie w myciu się jest dziecko? (np. tylko opiekun myje, dziecko myje samo ręczki i buzię, resztę ciała dorosły).

.....

.....

- 4) Jak odbywa się higiena jamy ustnej, czy dziecko czyści zęby z pomocą opiekuna, samodzielnie, czyści opiekun?

.....

.....

- 5) Na jakim etapie w załatwianiu czynności fizjologicznych jest dziecko? (np. korzysta z pieluszki, korzysta z nocniczka, mieszany wariant – trochę pieluszka, trochę nocnik, korzysta z toalety, pupę wyciera opiekun).

.....

.....

- 6) W jaki sposób dziecko sygnalizuje potrzeby fizjologiczne? W jaki sposób można zauważyć, że taka potrzeba występuje?

.....

.....

7) Czy dziecko ma jakieś rytuały, przyzwyczajenia przy czynnościach fizjologicznych?

.....
.....

8) Czy dziecko przejawia nadwrażliwości związane z czynnościami higienicznymi?

.....
.....

9) Czy dziecko przejawia nadwrażliwości związane z czynnościami fizjologicznymi?

.....
.....

10) Czy dziecko ma alergie na jakieś kosmetyki / produkty do pielęgnacji?

.....
.....

6. Powitanie i pożegnanie.

1) Jakie formy powitania stosują opiekunowie? (np. pocałunek, poinformowanie dziecka, że opiekun wychodzi, machanie przez okno, wychodzenie po kryjomu, zostawienie przytulanki).

.....
.....

2) Jakie doświadczenia z rozstawaniem się z bliskimi ma dziecko? (np. czy zostaje z babcią, dziadkiem, nianią? Jak często to się zdarza i na jaki czas w ciągu dnia?)

.....
.....

3) Z którymi z opiekunów dziecko rozstaje się łatwiej, a z którym trudniej? (np. mama, tata, babcia, dziadek, niania).

.....
.....

7. Komunikacja i zabawa.

1) W jaki sposób dziecko się przemieszcza? (czy nabyte umiejętności są stabilne czy wymagają treningu, dziecko raczkuje, chodzi samodzielnie, chodzi trzymane za rączkę, na jakim etapie rozwoju jest motoryka mała?).

.....
.....

2) Jak dziecko komunikuje się z otoczeniem (mówi i rozumie komunikaty, rozumie i reaguje na komunikaty, wydaje dźwięki, pokazuje).

.....
.....

3) Czy dziecko ma ulubioną przytulankę lub zabawkę?

.....
.....

4) Czym dziecko lubi się bawić, w jakie zabawy? Co lubi robić w ciągu dnia? Jakie ma ulubione piosenki, wierszyki?

.....
.....

5) Jakimi zabawkami / przedmiotami dziecko lubi się bawić?

.....
.....

6) Czy dziecko ma kontakt z dźwiękiem i obrazem z urządzeń elektronicznych (np. telefon, tablet, bajki, piosenki itp.)? Jak często, w jakich sytuacjach?

.....
.....

8. Stan zdrowia.

1) Czy dziecko choruje? Jak często?

.....
.....

2) Czy dziecko przejawia nadwrażliwości? Na co?

.....
.....

3) Inne potrzeby dziecka wynikające ze stanu zdrowia:

.....
.....

.....

Data i podpis rodziców/opiekunów prawnych

Dyrektorka
Poznańskiego Centrum Zbiłków

Sylwia Kocinska

Tabela adaptacji

Nazwa żłobka
Imię i nazwisko dziecka
Data urodzenia
Wiek
Imię i nazwisko matki
Imię i nazwisko ojca
Data rozpoczęcia adaptacji
Data zakończenia adaptacji

Lp.	Data	Czas pobytu (od godz.... do.....)	Przebieg – obserwacja, spostrzeżenia	Posiłki (tak, nie, jakie?)	Ustalenia	Podpis opiekuna kluczowego

Podsumowanie (po zakończeniu adaptacji)

.....
.....
.....
.....

Podpis opiekuna kluczowego

.....

